EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.1.4.
COM(2022) 4 final

2021/0438 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a Moldovai Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról

{SWD(2022) 1 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az elmúlt években a Moldovai Köztársaság számos nehézséggel szembesült, többek között gazdasági és politikai téren. 2020-ban a Covid19-világjárvány, valamint a nyári aszály jelentős negatív hatást gyakorolt a növekedésre: a GDP 7 %-kal csökkent, ami a globális pénzügyi válság óta a legsúlyosabb recesszió. A gazdasági visszaesést súlyosbította a 2020. novemberi elnökválasztást követő elhúzódó politikai válság, amely végül a 2021. júliusi parlamenti választások következtében megszűnt. Augusztus óta, amikor az új, reformorientált kormány hivatalba lépett, valamennyi moldovai politikai erő (beleértve az elnököt, a kormányt és a parlamentet is) összehangoltan működik, támogatva a közös ambiciózus reformprogramot, amely olyan kulcsfontosságú szakpolitikai területekre összpontosít, mint az igazságügyi ágazat reformja, a jó kormányzás és a korrupció elleni küzdelem.

Ugyanakkor a megújult politikai lendület és a reformok végrehajtása iránti erős elkötelezettség ellenére Moldova továbbra is jelentős kihívásokkal néz szembe, ideértve a kormányzást, a korrupciót, a korlátozott közigazgatási kapacitást és a közelmúltbeli energiaválságot, amely tovább gyengítette Moldova gazdasági stabilitását, és kihívásokkal teli tárgyalási folyamatra kényszerítette az országot a Gazprommal (október 29-én új gázellátási megállapodást írtak alá).

Ebben az összefüggésben és tekintettel Moldova továbbra is jelentős finanszírozási igényeire – a külső finanszírozási hiány a becslések szerint 2022-ben a GDP 1,2 %-át teszi ki –a moldovai kormány 2021. november 19-én új makroszintű pénzügyi támogatást kért az Európai Uniótól, miután a Nemzetközi Valutaalappal (a továbbiakban: IMF) egy (2021. október 21-én bejelentett) hároméves kibővített hiteleszközről/kibővített finanszírozási eszközről szóló, 564 millió USD összegű szakértői szintű megállapodást kötött.

A megújult politikai stabilitás fényében és a moldovai politikai és gazdasági helyzet mélyreható értékelését követően a Bizottság javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak egy 150 millió EUR összegű, a Moldovai Köztársaság javára nyújtandó új makroszintű pénzügyi támogatásról, amelyből 120 millió EUR hitel, 30 millió EUR pedig vissza nem térítendő támogatás formájában valósulna meg.

A javasolt makroszintű pénzügyi támogatás segítené Moldovát abban, hogy a 2021–2025 közötti időszakra vonatkozó új IMF-program keretében fedezze a fennmaradó külső finanszírozási igényeinek egy részét, amelyek összege a becslések szerint 480 millió USD.

A folyósításra három részletben kerülne sor. Az egyes részletek – beleértve az elsőt is – felszabadítása szigorúan az IMF-program, valamint a Bizottság és a hatóságok által elfogadandó, az egyetértési megállapodásban felsorolt számos további szakpolitikai intézkedés végrehajtásával elért jó eredményekhez kapcsolódna. Az egyetértési megállapodás várhatóan a 2014-es banki csaláshoz kapcsolódó vagyonvisszaszerzést célzó szakpolitikai reformokra, a további államháztartási gazdálkodási reformokra, az igazságügyi ágazat reformjára, az energiaágazatra, valamint általában véve az üzleti környezetre fog összpontosítani. A javasolt művelet végrehajtása várhatóan párhuzamosan fog történni a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) által finanszírozott költségvetési műveletek keretében nyújtott támogatással.

Az e javaslatot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban részletesebben kifejtetteknek megfelelően a Bizottság – figyelembe véve az Európai Külügyi Szolgálat által a

politikai helyzetre vonatkozóan készített értékelést is – úgy véli, hogy a javasolt makroszintű pénzügyi támogatási művelet politikai és gazdasági előfeltételei teljesülnek.

- **Háttér-információk**

A 2020-as súlyos recessziót követő jelentős fellendülés ellenére Moldova makrogazdasági kilátásai továbbra is sérülékenyek. Ez részben a világjárvány okozta, jelenleg is fennálló nehéz helyzetnek (és ehhez kapcsolódóan a Covid19-esetszám emelkedésének és a 2021. december elejére elért viszonylag alacsony, 30 % alatti átoltottsági rátának), valamint a közelmúltbeli gázválságnak tudható be, ami további pénzügyi terheket rótt Moldovára. Ez hozzáadódik a jelentős strukturális hiányosságokhoz, nevezetesen a korlátozott adminisztratív kapacitáshoz, az irányítás további javításának szükségességéhez, valamint a korrupció elleni folyamatos küzdelemhez.

A világjárvány okozta 2020. évi meredek visszaesést követően a gazdaság 2021 első felében jelentős fellendülést mutatott: a GDP 11,5 %-kal nőtt, azonban nagyrészt az alacsony kiinduló érték miatt. Az előrejelzések szerint a növekedés az év második felében lassul, magasabb lesz az infláció és gyengülni fog a háztartások fogyasztása. Ennek fényében az IMF és a Világbank ebben az évben összességében mintegy 7 %-os fellendülést, jövőre pedig 4,5 %-os GDP-csökkenést feltételez.

A tavalyi jelentős dezinflációt követően a fogyasztói árindexszel mért infláció 2021-ben erőteljesen, októberben 8,8 %-ra emelkedett, jelentősen meghaladva a Moldovai Nemzeti Bank (NBM) által meghatározott 5 % +/- 1,5 százalékpontos célértéket. Ennek nagy része az élelmiszerárak emelkedésével és a magasabb energiaárakkal magyarázható. A magas inflációs nyomásra válaszul a központi bank idén több alkalommal emelte a jegybanki alapkamatot, amely októberben 5,5 %-on állt. Az NBM 2022 első felére kétszámjegyű, akár 15 %-os inflációt jelez előre, amelynek egy része a feltételezések szerint átmeneti jellegű lesz, azonban további monetáris szigorításhoz is vezethet.

A javuló növekedési kilátásoknak és a magasabb adóbevételeknek köszönhetően a kormány szeptemberben módosította az állami költségvetésről szóló törvényt, és az eredetileg feltételezettnél alacsonyabb, a GDP 5,1 %-át kitevő hiányt prognosztizált, szemben a 2021. év eleji 6,7 %-kal. Tekintettel azonban a jelenlegi energiaválságra, valamint arra, hogy a hatóságok a legkiszolgáltatottabb fogyasztók védelme érdekében új kompenzációs intézkedések bevezetését tervezik, Moldova költségvetési helyzete az előrejelzések szerint jövőre romlani fog. A november 25-én a parlament elé terjesztett 2022. évi állami költségvetés szerint a költségvetési hiány jövő évben a GDP 6 %-ára nő, amely Moldova korábbi átlagaihoz képest – 2015–2019-ben a GDP 2 %-a alatt maradt – magas. A kiadások az előrejelzések szerint 7,6 milliárd moldován lejjel növekednek, szemben a bevételek 4,2 milliárd moldován lejjel történő növekedésével, amelyet a magasabb héabevételek is támogatnak.

Tekintettel a megnövekedett kiadásokra és annak ellenére, hogy nemzetközi partnerei további segítséget nyújtanak az energiaár-emelkedés hatásainak enyhítéséhez, Moldova államadóssága az előrejelzések szerint jelentősen nő, középtávon meghaladja a GDP 40 %-át, szemben a 2019. évi mintegy 28 %-kal, a világjárvány okozta recessziót és a gázválságot megelőzően.

A folyó fizetési mérleg hiánya, miután 2020-ban a GDP 6,6 %-ára csökkent, 2021 első felében az előző évhez képest a GDP 14 %-ára nőtt, ismét nyomást gyakorolva Moldova fizetési mérlegére. Az IMF előrejelzései szerint a folyó fizetési mérleg hiánya ez év végére eléri az 1,5 milliárd USD-t (a GDP mintegy 11 %-a), ami majdnem kétszeres növekedést jelent a tavalyi évhez képest. Ennek nagy része az import és az export 2021. évi jelentős

növekedésével magyarázható. Január és szeptember között az export 21,1 %-kal nőtt 2020 azonos időszakához képest, de ezt meghaladta az import 31,7 %-os növekedése.

Moldova devizatartalékai a világjárvány során 2020-ban stabilnak bizonyultak, majd 2021-ben nőttek, és továbbra is magasak maradtak a korábbi értékekhez képest. E devizatartalékok összege szeptember végén 4 milliárd USD volt. Ez 8 havi import fedezetet jelent, és nagyrészt azt tükrözi, hogy az IMF augusztusban 236 millió USD összegű különleges lehívási jogot (SDR) osztott ki, ami az IMF Covid19-válságra adott globális válaszlépésének része volt.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az Európai Parlament és a Tanács 2020. május 25-én fogadta el a Moldovai Köztársaságnak nyújtandó, 100 millió EUR összegű előző makroszintű pénzügyi támogatásról szóló (EU) 701/2020 határozatot (a bővítési országoknak és a szomszédságpolitikai partnerországoknak a Covid-19-világjárvány összefüggésében nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás részeként). A támogatás 2020 és 2021 között teljes egészében folyósításra került.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EU és a Moldovai Köztársaság az évek során szoros politikai és gazdasági kapcsolatot alakított ki, amely a 2014. június 27-én aláírt és 2016. július 1-jén teljes körűen hatályba lépett társulási megállapodás (beleértve a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodást is) megkötéséhez vezetett. A közös munka prioritásainak listáját társulási menetrend határozza meg. A legutóbbi, 2017–2019-es időszakra szóló társulási menetrendet (a tavalyi világjárvány miatt) egy éves időszakra meghosszabbították, míg a 2021–2027-es időszakra vonatkozó új dokumentum kidolgozás alatt van.

Moldova és az EU között a gazdasági kapcsolatok is fejlettek. Az EU továbbra is Moldova legnagyobb kereskedelmi partnere: 2020-ban Moldova teljes kereskedelmének 52 %-át tette ki az EU-val folytatott kereskedelem (a teljes kivitel mintegy 67 %-át és Moldova teljes behozatalának 45 %-át), ezt követi Oroszország (9 %) és Kína (8 %).

Az európai szomszédságpolitika körébe tartozó országok (különböző feltételek teljesítése esetén) jogosultak makroszintű pénzügyi támogatásra. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás kiegészíti az NDICI és más uniós programok keretében biztosított vissza nem térítendő támogatásokat és mindenekelőtt az Unió által végrehajtandó költségvetés-támogatási csomag keretében előirányzott feltételeket. A makrogazdasági szakpolitikai és strukturális reformok megvalósítását szolgáló megfelelő keret moldovai hatóságok általi elfogadásának támogatása révén az uniós makroszintű pénzügyi támogatás fokozná az Unió – többek között egyéb pénzügyi instrumentumok általi – átfogó pénzügyi intervencióinak hozzáadott értékét, és növeli annak hatékonyságát.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat jogalapja az EUMSZ 212. cikke.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A szubszidiaritás elve teljesül, mert a Moldovai Köztársaság rövid távú makrogazdasági stabilitásának helyreállítására irányuló célkitűzést a tagállamok nem tudják egyedül kielégítően megvalósítani, és ezért az az Európai Unió által jobban megvalósítható. Ennek fő okát a nemzeti költségvetési korlátok jelentik, valamint az, hogy a támogatás mértékének és hatékonyságának maximalizálása érdekében szükség van a támogatók közötti erőteljes koordinációra.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az arányosság elvének: a rövid távú makrogazdasági stabilitás célkitűzésének eléréséhez szükséges minimumkövetelményekre szorítkozik, és nem lépi túl a célhoz szükséges mértéket.

A javasolt új makroszintű pénzügyi támogatás összege – az IMF által a kibővített finanszírozási eszköz keretében készített becslések alapján végzett bizottsági számítások szerint – a 2021–2025 közötti időszakban a becsült fennmaradó finanszírozási hiány 36 %-ának felel meg. Ez megfelel a makroszintű pénzügyi támogatási műveletekre vonatkozó tehermegosztással kapcsolatos standard gyakorlatoknak (egy társulási megállapodással rendelkező ország esetében az ECOFIN Tanács 2002. október 8-i következtetései szerint a felső határ 60 % lenne), figyelembe véve, hogy Moldova számára más kétoldalú és multilaterális donorok is ígértek támogatást.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A makrogazdasági célkitűzések eléréséhez projektfinanszírozás vagy technikai segítségnyújtás nem lenne megfelelő vagy kielégítő. A makroszintű pénzügyi támogatás egyéb uniós eszközökhöz viszonyított legfontosabb hozzáadott értéke a külső finanszírozásra utaltság enyhítése és a stabil makrogazdasági keret megteremtéséhez való hozzájárulás. Ez többek között a fizetési mérleg és költségvetési helyzet fenntarthatóságának biztosítása és a strukturális reformok megvalósítását szolgáló megfelelő keret létrehozásának előmozdítása révén valósul meg. A megfelelő átfogó szakpolitikai keret létrehozásához való hozzájárulás révén a makroszintű pénzügyi támogatás növelheti a más, szűkebb fókuszú uniós pénzügyi eszközök keretében Moldovában finanszírozott fellépések hatékonyságát.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A makroszintű pénzügyi támogatás a Moldovai Köztársaság gazdasági stabilizálására irányuló nemzetközi támogatás szerves részét képezi. A makroszintű pénzügyi támogatásra irányuló jelen javaslat előkészítése során a Bizottság szolgálatai egyeztettek az IMF-fel és a Világbankkal, amely intézmények eddig is jelentős pénzügyi támogatási programokat bonyolítottak le az országban, és továbbiak előkészítésén is dolgoznak. A Bizottság 2021. november 25-én konzultált a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal (póttagok), és megkapta jóváhagyását a javaslattervezetre. A Bizottság a moldovai hatóságokkal is rendszeresen egyeztetett.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A költségvetési rendelet előírásai szerint és a Covid19 makroszintű pénzügyi támogatási csomaggal összefüggésben a Bizottság szolgálatai elvégezték Moldova pénzügyi folyamatainak és igazgatási eljárásainak működési értékelését, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a programhoz kapcsolódó segítségnyújtás – ezen belül a makroszintű pénzügyi támogatás – igazgatására szolgáló eljárások megfelelő garanciákat biztosítanak. A működési értékelésre vonatkozó, tanácsadó cég által készített végleges jelentés 2020 júniusában került benyújtásra. A jelentés egyértelmű előrelépést állapít meg az államháztartási gazdálkodási rendszerek és más pénzügyi folyamatok terén 2015 óta, amikor is sor került a legutóbbi vizsgálatra, és megállapítja, hogy Moldova pénzügyi folyamatainak és eljárásainak helyzete kedvezőnek tekinthető egy későbbi makroszintű pénzügyi támogatási művelet szempontjából. E terület fejleményeit a továbbiakban is szorosan nyomon követik, többek között a chișinăui

uniós küldöttség által az államháztartási gazdálkodás reformjairól rendszeresen kiadott előrehaladási jelentések révén.

- **Hatásvizsgálat**

Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendkívüli sürgősségi eszköz, amelynek célja harmadik országok fizetésimérleg-nehézségeinek kezelése. Következésképpen ehhez a makroszintű pénzügyi támogatásra vonatkozó javaslathoz nem kell elkészíteni a minőségi jogalkotásra vonatkozó bizottsági iránymutatás (SWD(2015) 111 final) szerinti hatásvizsgálatot, mivel e sürgető helyzet gyors megoldása politikai szempontból elengedhetetlen.

Általánosabban, a Bizottság makroszintű pénzügyi támogatásra irányuló javaslatai az EU szomszédságában végrehajtott múltbéli műveletekről elvégzett utólagos értékelésekből levont tanulságokra támaszkodnak. Az új makroszintű pénzügyi támogatás és a hozzá csatolt kiigazítási és reformprogram segít Moldova rövid távú finanszírozási problémáinak enyhítésében, miközben támogatja a középtávú fizetési mérleg és költségvetési fenntarthatóság megerősítésére, valamint a fenntartható növekedés fokozására irányuló szakpolitikai intézkedéseket, így egészítve ki az IMF ügyvezető igazgatósága által elfogadandó programot. E szakpolitikai feltételeknek egyes, a moldovai gazdaságban és gazdasági kormányzási rendszerben az évek során mutatkozó alapvető gyengeségek kezelésére kell irányulniuk. E feltételek elvben például a következő területekre terjedhetnek ki: a pénzügyi szektor irányításának megerősítésére irányuló reformok, államháztartási gazdálkodás, az energiaágazat reformjai, valamint kísérő intézkedések a szociális védőháló megerősítése érdekében, a befektetési környezet javítása és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség létrehozásáról szóló megállapodás végrehajtásának támogatása.

- **Alapjogok**

Az európai szomszédságpolitika körébe tartozó országok jogosultak makroszintű pénzügyi támogatásra. A makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy a támogatható ország tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat, többek között a többpárti parlamentáris rendszert és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását.

Egyértelmű pozitív jel, hogy az új moldovai hatóságok a júliusi választásokat követően megújították a reformok iránti elkötelezettségüket és erős politikai akaratot mutatnak a kulcsfontosságú reformterületeken, többek között az igazságügyi ágazat reformja, a jó kormányzás, a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem terén. A hatóságok elkötelezettek amellett, hogy ezeket a reformokat átlátható módon és az uniós normákkal összhangban hajtsák végre. E célból a makroszintű pénzügyi támogatási program politikai előfeltételét teljesítettnek kell tekinteni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A Moldovának javasolt 150 millió EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatás folyósítására a tervek szerint három egyenlő részletben kerül sor 2022 és 2024 között. A 2022–2024-es időszakra vonatkozó pénzügyi programozás lehetővé teszi egy 30 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatási komponens finanszírozását a 14 20 03 01. költségvetési sorban („Makroszintű pénzügyi támogatások” - vissza nem térítendő támogatások) rendelkezésre álló összegből. A 120 millió EUR összegű hitelkomponens esetében a külső tevékenységi garancia 9 %-ának megfelelő tartalékfeltöltést a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében programozzák,

összesen 10,8 millió EUR összegben (14 02 01 70. költségvetési sor – „NDICI – A közös tartalékalap feltöltése”).

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az Európai Unió – közép- és hosszú lejáratú hitelek, valamint egy vissza nem térítendő támogatási komponens formájában – összesen legfeljebb 150 millió EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatást bocsát Moldova rendelkezésére, amely 2022–2024-ben hozzájárul majd Moldova fennmaradó finanszírozási igényének fedezéséhez. A támogatás folyósítására a tervek szerint három részletben kerül sor, amelyet a makroszintű pénzügyi támogatás teljes időtartama alatt egyenletesen folyósítanak, feltéve, hogy az egyes részletekhez kapcsolódó szakpolitikai intézkedéseket teljes körűen és időben végrehajtották.

A támogatást a Bizottság kezeli. A költségvetési rendelettel összeegyeztethető, csalás és egyéb szabálytalanságok elleni speciális rendelkezések alkalmazandók.

A Bizottság és a moldovai hatóságok egyetértési megállapodást fogadnak el, amely meghatározza a javasolt makroszintű pénzügyi támogatási művelethez kapcsolódó strukturális reformintézkedéseket, ideértve az időzítést és az ütemezést is. Továbbá, mint általában a makroszintű pénzügyi támogatás esetében, a folyósítások többek között az IMF-program keretében végzett kielégítő felülvizsgálattól, valamint az EU-Moldova társulási megállapodás, illetve a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtása terén elért előrehaladástól függnek. A Bizottság szorosan együtt fog működni a hatóságokkal a szakpolitikai intézkedések és az előfeltételek terén elért előrehaladás nyomon követése érdekében, a fentiekben meghatározottak szerint.

2021/0438 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a Moldovai Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Európai Unió (a továbbiakban: EU, Unió) és a Moldovai Köztársaság közötti kapcsolatok továbbra is az európai szomszédságpolitika és a keleti partnerség keretén belül fejlődnek. Moldova 2009-ben csatlakozott az Unió keleti partnerségéhez, majd ezt követte az EU–Moldova társulási megállapodásra irányuló tárgyalás. E megállapodást – amely mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség fokozatos bevezetéséről is rendelkezik – 2014 júniusában írták alá és 2016. július 1-jén lépett hatályba.

(2) Moldova gazdaságára jelentős hatást gyakorolt a Covid19-világjárvány okozta 2020. évi recesszió, a 2020. novemberi elnökválasztást követően az országban elhúzódó politikai patthelyzet, valamint a közelmúltbeli energiaválság. A helyzet hozzájárult Moldova jelentős finanszírozási hiányához, romló külső pozíciójához és növekvő költségvetési szükségleteihez.

(3) A 2021. júliusi választásokat követően az új moldovai kormány a további reformok iránti határozott elkötelezettségről tett tanúbizonyságot a „Moldova a jó időkben (2021–2025)” elnevezésű ambiciózus programmal, amely olyan kulcsfontosságú szakpolitikai területekre összpontosít, mint többek között az igazságügyi ágazat reformja, a korrupció elleni küzdelem, a jó kormányzás és a jogállamiság.

(4) A reformok iránti megújított elkötelezettséggel és erős politikai akarattal a hatóságok jelentősen felgyorsították a reformok végrehajtását, ami lehetővé tette Moldova számára azt is, hogy sikeresen véghezvigye a Covid19-cel összefüggésben nyújtott makroszintű pénzügyi támogatási műveletet[1], mivel az egyetértési megállapodásban az Unióval egyeztetett valamennyi reformintézkedés teljesült, egy intézkedés – a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó intézkedés – kivételével, amely tekintetében Moldova mentességet kapott. E célból a Bizottság konzultált a tagállamok bizottságával, és nem kapott kifogást.

(5) Miután a 2020-ban megtárgyalt új IMF-program elfogadása megrekedt, a Nemzetközi Valutaalap (a továbbiakban: IMF) a 2021. júliusi választásokat követően újra

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/701 határozata (2020. május 25.) a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a bővítési és a szomszédságpolitikai partnerek számára makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásáról (HL L 165., 2020.5.27., 31. o.).

kapcsolatba lépett Moldovával, és (2021. október 21-én) szakértői szintű megállapodásra jutott vele egy 564 millió USD összegű kibővített hiteleszközre/kibővített finanszírozási eszközre vonatkozó programról. Az új programot az IMF ügyvezető igazgatóságának [2021. december 20-i] határozatával fogadták el. A program célja a gazdasági fellendülés fenntartása és egy ambiciózus kormányzási és intézményireform-program elindítása az átláthatóság és az elszámoltathatóság erősítése, a közpolitika kiszámíthatóságának javítása, a pénzügyi intézmények megerősítése, valamint a dereguláció előmozdítása érdekében.

(6) A súlyosbodó gazdasági helyzetre és kilátásokra való tekintettel Moldova 2021 novemberében makroszintű pénzügyi támogatást kért az Uniótól.

(7) Az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz keretében az Unió Moldovára vonatkozó indikatív előirányzata a 2014–2020-as időszakban 518,15 millió EUR, és költségvetési támogatást, valamint technikai segítségnyújtást is magában foglal. A 2014–2017-es és a 2017–2020-as időszakra vonatkozó egységes támogatási keretdokumentumok a Moldovával folytatott együttműködés kiemelt ágazatát határozták meg, amelyet az előző költségvetési időszakban az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközből finanszíroztak. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó prioritásokat az új többéves indikatív program fogja meghatározni, amelyet az összes érdekelt féllel szoros együttműködésben dolgoztak ki.

(8) Mivel Moldova az európai szomszédságpolitikához tartozó ország, uniós makroszintű pénzügyi támogatásra jogosultnak tekintendő.

(9) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak feltétel nélküli és célhoz nem kötött fizetésimérleg-támogatás formájában nyújtott rendkívüli pénzügyi eszköznek kell lennie, amelynek célja a kedvezményezett azonnali külső finanszírozási igényének kielégítése és egy olyan – hathatós és közvetlenül érvényesülő kiigazítási és strukturális reformintézkedéseket tartalmazó – szakpolitikai program végrehajtásának támogatása, amelyet a fizetési mérleg helyzetének rövid időn belüli javítására dolgoztak ki.

(10) Tekintettel arra, hogy Moldova az IMF és más multilaterális intézmények által biztosított forrásokat beszámítva is jelentős külső finanszírozási hiánnyal szembesül, a Moldovának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás a jelenlegi kivételes körülmények között megfelelő válasznak tekinthető Moldova azon kérésére, hogy az IMF-programhoz kapcsolódva az Unió is támogassa a gazdasági stabilizációt. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás hozzájárul Moldova gazdasági stabilizációjához és strukturálisreform-programjához, és kiegészíti az IMF pénzügyi megállapodása keretében rendelkezésre bocsátott forrásokat.

(11) Kívánatos, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás Moldova fenntartható külső finanszírozási helyzetének helyreállítására, és ezáltal gazdasági és társadalmi fejlődésének támogatására irányuljon.

(12) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás várhatóan párhuzamosan fog történni az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel[2] létrehozott Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz keretében finanszírozott költségvetési támogatások folyósításával.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

(13) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét Moldova fennmaradó külső finanszírozási igényeinek teljes körű számszerű értékelése alapján kell meghatározni, figyelembe véve, hogy az ország mennyiben képes saját forrásokból – különösen a rendelkezésére álló nemzetközi tartalékokból – finanszírozni magát. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak ki kell egészítenie az IMF és a Világbank programjait és forrásait. A támogatás összegének meghatározásakor továbbá figyelembe kell venni a multilaterális donoroktól várható pénzügyi hozzájárulást, az Unió és a más donorok közötti méltányos tehermegosztás biztosításának szükségességét, az Unió egyéb külső finanszírozási eszközeinek korábbi moldovai felhasználását és a teljes uniós szerepvállalás hozzáadott értékét is.

(14) Tekintettel Moldova fennálló külső finanszírozási igényeire, az egy főre eső jövedelem és a szegénységi mutatók alapján mért gazdasági fejlettségi szintjére, a saját forrásokból történő finanszírozási képességére és különösen a rendelkezésére álló nemzetközi tartalékokra, valamint az adósságállomány fenntarthatóságának elemzése alapján megállapított visszafizetési képességre, a támogatás egy részét vissza nem térítendő támogatás formájában kell nyújtani.

(15) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás jogi szempontból és tartalmilag összhangban álljon a külső fellépés és az egyéb vonatkozó uniós szakpolitikák különféle területein alkalmazott alapelvekkel, célkitűzésekkel és intézkedésekkel.

(16) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak elő kell mozdítania a Moldovával kapcsolatos uniós külpolitikát. A makroszintű pénzügyi támogatási műveletek során a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak mindvégig szorosan együtt kell működniük annak érdekében, hogy koordinálják az Unió külpolitikáját, és biztosítsák annak következetességét.

(17) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatásnak hozzá kell járulnia az Unióval közösen vallott értékekkel, többek között a demokráciával, a jogállamisággal, a felelősségteljes kormányzással, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a fenntartható fejlődéssel és a szegénység visszaszorításával, valamint a nyitott, szabályokon alapuló és tisztességes kereskedelemmel összefüggésben Moldova által tett kötelezettségvállalásoknak való megfeleléshez.

(18) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy Moldova tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását. Emellett az uniós makroszintű pénzügyi támogatás sajátos célja, hogy megerősítse Moldovában az államháztartási gazdálkodás rendszereinek hatékonyságát, átláthatóságát és elszámoltathatóságát, valamint a pénzügyi szektor irányítását és felügyeletét, továbbá előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedést, a tisztességes munkahelyteremtést és az államháztartási konszolidáció előmozdítását célzó strukturális reformokat. A Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak rendszeresen nyomon kell követnie az előfeltételek teljesülését és az említett célkitűzések megvalósulását.

(19) Az Unió makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó pénzügyi érdekeinek hatékony védelme céljából Moldovának megfelelő intézkedéseket kell hoznia a támogatással kapcsolatos csalás, korrupció és bármely egyéb szabálytalanság megelőzése és az ellenük való küzdelem vonatkozásában. Ezen túlmenően rendelkezni kell a Bizottság által végrehajtandó ellenőrzésekről és a Számvevőszék által végzendő pénzügyi ellenőrzésekről.

(20) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátása az Európai Parlament és a Tanács mint költségvetési hatóság hatáskörének sérelme nélkül történik.

(21) A vissza nem térítendő támogatások formájában nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás összegeinek és a hitelek formájában nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás összegeinek összhangban kell lenniük a többéves pénzügyi keretben megállapított költségvetési előirányzatokkal.

(22) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás a Bizottság irányítása alá tartozik. Annak érdekében, hogy az Európai Parlament és a Tanács nyomon követhesse e határozat végrehajtását, a Bizottságnak rendszeresen tájékoztatnia kell őket a támogatással kapcsolatos fejleményekről, és rendelkezésükre kell bocsátania a vonatkozó dokumentumokat.

(23) E határozat egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[3] megfelelően kell gyakorolni.

(24) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást az egyetértési megállapodásba foglalandó gazdaságpolitikai feltételekhez kell kötni. Az egységes végrehajtási feltételek biztosítása és a hatékonyság érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy e feltételeket a 182/2011/EU rendelettel összhangban a tagállamok képviselőiből álló bizottság felügyelete alatt tárgyalja meg a moldovai hatóságokkal. Az említett rendelet értelmében általános szabályként a tanácsadó-bizottsági eljárást kell alkalmazni a rendeletben meghatározottaktól eltérő esetekben. Tekintettel a 90 millió EUR összeghatárnál nagyobb mértékű támogatás potenciálisan jelentős hatásaira, az említett értékhatár feletti műveletekre helyénvaló a vizsgálóbizottsági eljárást alkalmazni. Figyelembe véve a Moldovának nyújtandó uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegét, a vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni az egyetértési megállapodás elfogadására, valamint a támogatás csökkentésére, felfüggesztésére és megszüntetésére,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Moldova gazdasági stabilizációjának és érdemi reformtervének támogatása céljából az Unió legfeljebb 150 millió EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatást (a továbbiakban: az uniós makroszintű pénzügyi támogatás) nyújt Moldovának. Ebből a maximális összegből legfeljebb 120 millió EUR hitel formájában, és legfeljebb 30 millió EUR vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtandó. Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátásának feltétele az adott évi uniós költségvetésnek az Európai Parlament és a Tanács általi jóváhagyása. A támogatás hozzájárul Moldova IMF-programban meghatározott, a fizetési mérleghez kapcsolódó finanszírozási szükségleteinek fedezéséhez.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás hitelelemének finanszírozása céljából a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől hitelt vegyen fel, és a pénzt Moldovának továbbhitelezze. A hitel maximális átlagos futamideje 15 év.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre bocsátását a Bizottság oly módon irányítja, hogy az összeegyeztethető legyen a Nemzetközi Valutaalap (a továbbiakban: IMF) és Moldova közötti megállapodásokkal és egyetértési megállapodásokkal, illetve az európai szomszédságpolitika keretében az EU és Moldova között létrejött, egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is magában foglaló társulási megállapodásban a gazdasági reform tekintetében meghatározott legfontosabb elvekkel és célkitűzésekkel.

(4) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az uniós makroszintű pénzügyi támogatással kapcsolatos fejleményekről, ideértve annak folyósításait is, valamint kellő időben ezen intézmények rendelkezésére bocsátja a vonatkozó dokumentumokat.

(5) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás a 3. cikk (1) bekezdésében említett egyetértési megállapodás hatálybalépését követő első naptól számított két és fél évig áll rendelkezésre.

(6) Abban az esetben, ha Moldova finanszírozási szükségletei az uniós makroszintű pénzügyi támogatás folyósításának időszakában jelentősen csökkennek a kezdeti előrejelzésekhez képest, a Bizottság a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban eljárva csökkenti, felfüggeszti vagy megszünteti a támogatást.

2. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásának előfeltétele, hogy Moldova tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását.

(2) A Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat az uniós makroszintű pénzügyi támogatás teljes életciklusa alatt nyomon követi ezen előfeltétel teljesülését.

(3) E cikk (1) és (2) bekezdését a 2010/427/EU tanácsi határozattal[4] összhangban kell alkalmazni.

3. cikk

(1) A Bizottság a 7. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében megállapodik a moldovai hatóságokkal az uniós makroszintű pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó, a strukturális reformokra és a rendezett államháztartásra összpontosító, pontosan meghatározott gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételekről, amelyeket az e feltételek teljesítésére vonatkozó időkeretet is tartalmazó egyetértési megállapodásba (a továbbiakban: az egyetértési megállapodás) kell foglalni. Az egyetértési megállapodásban meghatározott gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételeknek összhangban kell lenniük az 1. cikk (3) bekezdésében említett megállapodásokkal és egyetértési megállapodásokkal, köztük a Moldova által az IMF támogatásával végrehajtott makrogazdasági kiigazítási és strukturálisreform-programokkal.

(2) Az (1) bekezdésben említett feltételek különösen a moldovai államháztartási gazdálkodás rendszerei hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának javítását célozzák, többek között az uniós makroszintű

[4] A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

pénzügyi támogatás felhasználása tekintetében. A szakpolitikai intézkedések kidolgozásakor megfelelő mértékben figyelembe kell venni a kölcsönös piacnyitás, a szabályokon alapuló és méltányos kereskedelem kialakítása, valamint az Unió külpolitikájával összefüggő más prioritások terén elért előrelépést is. Az említett célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket a Bizottság rendszeresen nyomon követi.

(3) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részletes pénzügyi feltételeit a Bizottság és a Moldova között megkötendő hitelmegállapodásban, illetve vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban kell meghatározni.

(4) A Bizottság rendszeres időközönként ellenőrzi, hogy teljesülnek-e a 4. cikk (3) bekezdésében előírt feltételek, ideértve azt is, hogy Moldova gazdaságpolitikája összhangban áll-e az uniós makroszintű pénzügyi támogatás célkitűzéseivel. Ezen ellenőrzés érdekében a Bizottság szorosan együttműködik az IMF-fel és a Világbankkal, és szükség esetén az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

4. cikk

(1) A (3) bekezdésben meghatározott feltételekre figyelemmel az uniós makroszintű pénzügyi támogatást a Bizottság hitelt és vissza nem térítendő támogatást egyaránt tartalmazó részletekben bocsátja rendelkezésre. Az egyes részletek nagyságát a 3. cikkben említett egyetértési megállapodás határozza meg.

(2) A hitel formájában nyújtott uniós makroszintű pénzügyi támogatás összegeire szükség esetén az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban tartalékot kell képezni.

(3) A Bizottság az alábbi feltételek teljesítésétől függően dönt a részletek folyósításáról:

a) a 2. cikkben meghatározott előfeltétel;

b) a nem elővigyázatossági jellegű IMF-hitelkeret által támogatott, hathatós kiigazítási és strukturálisreform-intézkedéseket tartalmazó szakpolitikai program végrehajtása terén elért tartósan kielégítő eredmény; valamint

c) az egyetértési megállapodásban szereplő gazdaságpolitikai és pénzügyi feltételek kielégítő teljesítése.

A második részlet folyósítására elvben legkorábban három hónappal az első részlet rendelkezésre bocsátása után kerülhet sor. A harmadik részlet folyósítására elvben legkorábban három hónappal a második részlet rendelkezésre bocsátása után kerülhet sor.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés első albekezdésében említett feltételek nem teljesülnek, a Bizottság átmenetileg felfüggeszti vagy megszünteti az uniós makroszintű pénzügyi támogatás folyósítását. Ilyen esetekben a Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a felfüggesztés vagy megszüntetés okairól.

(5) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást a Moldovai Nemzeti Banknak kell kifizetni. Az egyetértési megállapodásban meghatározandó rendelkezésektől függően – ideértve a fennmaradó költségvetési finanszírozási igény megerősítését is – az uniós pénzeszközöket a moldovai pénzügyminisztérium mint végső kedvezményezett számára is át lehet utalni.

5. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás hiteleleméhez kapcsolódó hitelfelvételi és -nyújtási műveleteket euróban, egyazon értéknap alkalmazásával kell végrehajtani, és az Unió ezek során nem lehet érintett a futamidők átalakításában, továbbá az Uniót nem lehet árfolyam- vagy kamatkockázatnak vagy más kereskedelmi kockázatnak kitenni.

(2) Ha a körülmények megengedik és amennyiben Moldova kéri, a Bizottság megteheti a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy a hitelfeltételek tartalmazzanak előtörlesztési rendelkezést, és hogy ehhez a hitelfelvételi műveletek feltételei közé felvett megfelelő rendelkezés kapcsolódjon.

(3) Ha a körülmények megengedik a hitel kamatlábának csökkentését és amennyiben Moldova kéri, a Bizottság dönthet úgy, hogy részben vagy egészben refinanszírozza eredeti kölcsöneit, vagy átalakíthatja a vonatkozó pénzügyi feltételeket. A refinanszírozási vagy átalakítási műveleteket az (1) és a (4) bekezdéssel összhangban kell végrehajtani, és azok nem eredményezhetik az érintett felvett hitelek futamidejének meghosszabbítását, illetve a refinanszírozás vagy az átalakítás napján fennálló tőketartozás összegének növekedését.

(4) Az e határozat szerinti hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletekkel kapcsolatban az Unió részéről felmerülő összes költséget Moldova viseli.

(5) A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a (2) és (3) bekezdésben említett műveletek alakulásáról.

6. cikk

(1) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatást az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[5] megfelelően kell végrehajtani.

(2) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása közvetlen irányítással történik.

(3) A moldovai hatóságokkal kötendő hitelmegállapodásnak és a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásnak rendelkeznie kell a következőkről:

a) annak biztosítása, hogy Moldova rendszeresen ellenőrizze az uniós költségvetésből nyújtott finanszírozás megfelelő felhasználását, megtegye a megfelelő intézkedéseket a szabálytalanságok és a csalások elkerülése érdekében, és szükség esetén jogi lépéseket tegyen az e határozat alapján nyújtott, jogellenesen felhasznált pénzeszközök visszafizettetése érdekében;

b) az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosítása, különösen az uniós makroszintű pénzügyi támogatást érintő csalás, korrupció és egyéb szabálytalanságok megelőzését és az ellenük való küzdelmet illetően meghozandó egyedi intézkedések előírása, összhangban a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel[6], a

[5] Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

[6] A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel[7], valamint a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel[8], továbbá az Európai Ügyészség tekintetében megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel[9]; az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) e célból kifejezetten jogosult vizsgálatok végzésére, beleértve különösen a helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat, többek között a digitális igazságügyi műveleteket és az interjúkat; a Bizottságnak vagy képviselőinek kifejezett felhatalmazása ellenőrzések, ezen belül helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatására;

c) a Bizottság és a Számvevőszék kifejezett felhatalmazása arra, hogy az uniós makroszintű pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama alatt és azt követően is ellenőrzéseket – többek között dokumentum-ellenőrzéseket és helyszíni ellenőrzéseket, például működési értékeléseket – hajtsanak végre;

d) annak biztosítása, hogy amennyiben megállapítást nyer, hogy Moldova az uniós makroszintű pénzügyi támogatás kezelésével kapcsolatban csalást vagy korrupciós cselekményt követ el, illetve más olyan jogellenes tevékenységet folytat, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit, az Uniónak jogában álljon a hitel lejárat előtti visszafizettetése és/vagy a vissza nem térítendő támogatás teljes összegének visszafizettetése.

e) annak biztosítása, hogy az Unió pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó valamennyi költségét Moldova viselje.

(4) Az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása előtt a Bizottság – működési értékelés révén – értékeli a támogatás szempontjából releváns moldovai pénzügyi szabályok, adminisztratív eljárások, valamint külső és belső ellenőrzési mechanizmusok megbízhatóságát.

7. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

8. cikk

(1) A Bizottság minden év június 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e határozat előző évi végrehajtásáról, beleértve e végrehajtás értékelését is. A jelentés:

a) megvizsgálja az uniós makroszintű pénzügyi támogatás végrehajtása terén elért előrelépést;

---

7 A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

8 Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

9 A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

b) értékeli Moldova gazdasági helyzetét és kilátásait, valamint a 3. cikk (1) bekezdésében említett szakpolitikai intézkedések végrehajtása terén elért előrelépést;

c) bemutatja az egyetértési megállapodásban meghatározott gazdaságpolitikai feltételek, Moldova aktuális gazdasági és költségvetési eredményei, valamint a Bizottságnak az uniós makroszintű pénzügyi támogatás részleteinek folyósítására vonatkozó határozatai közötti összefüggést.

(2) Az 1. cikk (4) bekezdésében említett rendelkezésre állási időszak lejárta után legkésőbb két évvel a Bizottság utólagos értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely értékeli a lezárt uniós makroszintű pénzügyi támogatási műveletek eredményeit és hatékonyságát, valamint azt, hogy ezek milyen mértékben járultak hozzá a támogatás céljainak megvalósításához.

9. cikk

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

1.4.4. Teljesítménymutatók

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács határozata a Moldovai Köztársaságnak nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról

1.2. A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)[10]

Szakpolitikai terület: Gazdasági és pénzügyek

Tevékenység: Nemzetközi gazdasági és pénzügyek

1.3. A javaslat/kezdeményezés típusa

X A javaslat/kezdeményezés **új intézkedésre** irányul

☐ A javaslat/kezdeményezés **kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedésre irányul**[11]

☐ A javaslat/kezdeményezés **jelenlegi intézkedés meghosszabbítására** irányul

☐ A javaslat/kezdeményezés **új intézkedésnek megfelelően módosított intézkedésre** irányul

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. A javaslat/kezdeményezés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzés(ek)

„Új lendület a foglalkoztatásnak, a növekedésnek és a beruházásoknak: a jólét elősegítése az Európai Unión kívül”

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

… sz. konkrét célkitűzés

„A jólét elősegítése az Európai Unión kívül”

A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

A Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság (DG ECFIN) kapcsolódó tevékenységei:

a) a makroszintű pénzügyi stabilitás támogatása és a növekedésösztönző reformok előmozdítása az EU-n kívül, többek között a kulcsfontosságú partnerekkel folytatott rendszeres gazdasági párbeszéd révén és makroszintű pénzügyi támogatás nyújtásával; valamint

b) a bővítési folyamat támogatása, az uniós bővítés- és szomszédságpolitika, valamint egyéb uniós prioritások partnerországokban való végrehajtásának támogatása gazdasági elemzés, szakpolitikai értékelések elvégzése és tanácsadás révén.

[10] ABM (Activity Based Management): tevékenységalapú irányítás; ABB (Activity Based Budgeting): tevékenységalapú költségvetés-tervezés.

[11] A költségvetési rendelet 54. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettekre/célcsoportokra.

- A jelenlegi Covid19-világjárvány okozta jelentős fizetésimérleg-romlás közepette hozzájárul Moldova külső finanszírozási igényeinek teljesítéséhez.
- Enyhíti a partner költségvetési finanszírozási igényeit.
- Az IMF-programmal összefüggésben támogatja a költségvetési konszolidációs intézkedéseket és a külső stabilizációt.
- Támogatja az általános makrogazdasági irányítás javítását, a gazdasági kormányzás és az átláthatóság megerősítését, valamint a fenntartható növekedés feltételeinek javítását célzó strukturális reformokat.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A moldovai hatóságoknak rendszeresen jelentést kell készíteniük meghatározott gazdasági teljesítménymutatókról a Bizottság szolgálatai részére, és a támogatás összes részletének folyósítása előtt átfogó jelentést kell benyújtaniuk az egyeztetett szakpolitikai feltételek teljesítéséről.

A pénzügyi folyamatok és a Moldovában végrehajtott igazgatási eljárások 2020 júniusában elvégzett működési értékelését követően a Bizottság szolgálatai folytatják az államháztartási gazdálkodás nyomon követését. Az Európai Unió partnereknél működő küldöttségei emellett rendszeresen beszámolnak a támogatás nyomon követése szempontjából lényeges kérdésekről. A Bizottság szolgálatai szoros kapcsolatban maradnak az IMF-fel és a Világbankkal annak érdekében, hogy építhessenek a két szervezetnek az egyes partnereknél folytatott tevékenységeiből eredő információkra.

A javasolt jogalkotási határozat rendelkezik a makroszintű pénzügyi támogatási művelet végrehajtásának értékelését tartalmazó, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett éves jelentésről. A végrehajtási időszak leteltét követő két éven belül független utólagos értékelésre is sor kerül majd.

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A támogatás folyósításának feltétele lesz a Moldova és az IMF között létrejött, a moldovai hatóságok által végrehajtott előzetes intézkedéseket követően az IMF igazgatótanácsa által [2021. december 20-án] elfogadott gazdasági program politikai előfeltételeinek teljesítése és a program végrehajtása terén elért kielégítő eredmény. Emellett a Bizottságnak – egyetértési megállapodásban rögzített formában – egyes szakpolitikai feltételekről is megállapodásra kell jutnia a moldovai hatóságokkal.

A tervek szerint a támogatást három részletben bocsátják rendelkezésre. Az első részlet folyósítására várhatóan 2022 közepén kerül sor. A második részlet folyósítására várhatóan 2023 elején, a harmadik részlet folyósítására pedig ugyanabban az évben később vagy 2024 első felében kerül sor, feltéve, hogy az egyes részletekhez kapcsolódó szakpolitikai intézkedéseket időben végrehajtották.

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

A makroszintű pénzügyi támogatás szakpolitikai alapú eszköz, amelynek célja a rövid és középtávú külső pénzügyi igények enyhítése. A jelenlegi Covid19-világjárvánnyal összefüggésben a makroszintű pénzügyi támogatás hozzá fog járulni ahhoz, hogy a hatóságok hatékony gazdasági választ tudjanak adni az elhúzódó világjárványra. A javasolt makroszintű pénzügyi támogatás segít a partnerországnak abban, hogy megbirkózzon a Covid19-világjárvány által felfokozott gazdasági nehézségekkel, és ezáltal hozzájárul majd a makrogazdasági stabilitás és a gazdasági reformok ösztönzéséhez. A makroszintű pénzügyi támogatás kiegészíti a nemzetközi pénzügyi intézmények, a kétoldalú támogatók és más uniós pénzügyi intézmények által rendelkezésre bocsátott forrásokat. Ezáltal hozzájárul a nemzetközi közösség által nyújtott pénzügyi támogatás, valamint az egyéb uniós pénzügyi támogatás – többek között a költségvetési támogatási műveletek – általános hatékonyságához.

A többi nemzetközi vagy bilaterális adományozónál általában alacsonyabb, rendkívül kedvezményes feltételek mellett nyújtott hosszú távú finanszírozás biztosítása révén a makroszintű pénzügyi támogatási program várhatóan segíteni fogja a kormányt abban, hogy a költségvetését költségvetési eltérések nélkül hajtsa végre, és hozzájáruljon az adósság fenntarthatóságához.

A makroszintű pénzügyi támogatás pénzügyi hatása mellett a javasolt program megerősíti a kormányok reformok melletti elkötelezettségét és az EU-val fenntartott kapcsolatok szorosabbra fűzésére irányuló törekvését, amint azt a 2016-ban hatályba lépett társulási megállapodás is tükrözi. Ez az eredmény többek között a támogatás folyósításához kapcsolódó megfelelő feltételrendszer révén érhető el. Tágabb összefüggésben a program azt jelzi, hogy az EU készen áll arra, hogy támogassa a keleti szomszédságban lévő partnereket, köztük Moldovát a gazdasági nehézségek idején.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A partnereknél végrehajtott makroszintű pénzügyi támogatási műveletek utólagos értékelés tárgyát képezik. Az eddig végzett (már befejeződött makroszintű pénzügyi támogatási programokra vonatkozó) értékelésekből kiderült, hogy a makroszintű pénzügyi támogatások, ha olykor mérsékelten és közvetve is, de hozzájárulnak a partnernél a külső fenntarthatóság javításához, a makrogazdasági stabilitáshoz és a strukturális reformok megvalósításához. E támogatások a legtöbb esetben pozitív hatással voltak a partner fizetési mérlegére, és hozzájárultak a költségvetés terheinek enyhítéséhez. Emellett valamelyest hozzájárultak a gazdasági növekedéshez is.

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben a makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított hitelek nyújtásának fedezetét a Globális Európán belüli külső tevékenységi garancia (Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz) biztosítja. A makroszintű pénzügyi támogatásra előirányzott (indikatív) hitelezési kapacitás elegendő e művelet,

valamint a végrehajtás alatt álló egyéb makroszintű pénzügyi támogatási műveletek fedezésére.

Egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

Az EU Moldova egyik fő donorja, amely Moldova gazdasági, strukturális és intézményi reformjait, valamint a civil társadalmat támogatja. A Moldovának a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott uniós pénzügyi támogatás összege 518,15 millió EUR volt (a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves indikatív program, amelynek kidolgozása folyamatban van). Ebben az összefüggésben ez a makroszintű pénzügyi támogatási program kiegészíti a Moldovának nyújtott támogatást célzó egyéb uniós külső tevékenységeket vagy eszközöket. A program összhangban van továbbá az új Globális Európa eszközzel (Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz) és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Előcsatlakozási Támogatási Eszközzel (IPA III).

A makroszintű pénzügyi támogatás egyéb uniós eszközökhöz viszonyított legfontosabb hozzáadott értéke a stabil makrogazdasági keret megteremtéséhez való hozzájárulás; ez többek között a fizetési mérleg és a költségvetési helyzet fenntarthatóságának biztosítása és a strukturális reformok továbbvitelét szolgáló megfelelő keret létrehozásának előmozdítása révén valósul meg. A makroszintű pénzügyi támogatás nem jelent rendszeres pénzügyi támogatást, és azt meg kell szüntetni, amint a partner külső pénzügyi helyzete újra fenntartható pályára került.

A makroszintű pénzügyi támogatás emellett kiegészíti a nemzetközi közösség kilátásba helyezett beavatkozásait, mindenekelőtt az IMF és a Világbank által támogatott kiigazítási és reformprogramokat.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

A kölcsönök felhasználásával ez a makroszintű pénzügyi támogatási művelet a tőkeáttételi hatás révén növeli az uniós költségvetés hatékonyságát, és biztosítja a legjobb költséghatékonysági lehetőséget.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az uniós költségvetés garanciája mellett az Európai Unió és az Euratom nevében tőkét vegyen fel a tőkepiacokról. A cél az, hogy az EU/Euratom piacon elérhető legjobb (a Fitch, a Moody's és a DBRS által AAA-minősítésű, az S&P által AA-minősítésű, mind stabil kilátásokkal rendelkező) hitelstátuszának köszönhetően a piacról forrásokat lehessen nyerni, majd azokat a támogatható hitelfelvevőknek az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus, a fizetési mérleg, a makroszintű pénzügyi támogatás és az Euratom-projektek keretében történő hitelnyújtással összefüggésben továbbhitelezzék. A hitelfelvétel és hitelnyújtás back-to-back műveletként történik, ami biztosítja, hogy az uniós költségvetést nem terheli kamat- vagy árfolyamkockázat. A hitelfelvételi és hitelnyújtási tevékenységek tekintetében a rendelkezésre álló legjobb kamatlábak elérésére vonatkozó célkitűzést sikerült elérni, mivel ezek az arányok összhangban állnak a társintézményekkel (EBB, európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus és európai stabilitási mechanizmus).

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

X határozott időtartam

– ☐ időtartam: 2022-től 2024-ig

– ☐ pénzügyi hatás: 2022-től 2024-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2022-től 2025-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☐ **határozatlan időtartam**

– beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig

– azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)[12]

X Bizottság általi **közvetlen irányítás**

– **X** a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

– ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

– ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek

– ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek

– ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

– *Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.*

Megjegyzések

[12] Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Az e határozat alapján finanszírozandó fellépéseket a Bizottság a központ közvetlen irányítása mellett, az uniós küldöttségek támogatásával hajtja végre.

E támogatás makrogazdasági jellegű és összeegyeztethető az IMF által támogatott programmal. A fellépésnek a Bizottság szolgálatai által a részletek számával összhangban álló gyakorisággal végzett nyomon követése az IMF-megállapodás végrehajtásában elért haladás, valamint a partnerek hatóságaival megkötendő egyetértési megállapodásban egyeztetett konkrét reformintézkedések végrehajtása alapján történik (lásd még az 1.4.4. pontot).

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Az e határozat alapján finanszírozandó fellépéseket a Bizottság a központ közvetlen irányítása mellett, az uniós küldöttségek támogatásával hajtja végre.

A makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított kifizetések a sikeres felülvizsgálatoktól függenek, és az egyes műveletekhez kapcsolódó feltételek teljesítéséhez kapcsolódnak. A feltételek végrehajtását a Bizottság szigorúan nyomon követi, szoros együttműködésben az uniós küldöttségekkel.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Felismert kockázatok

A javasolt makroszintű pénzügyi támogatási műveletekhez támogatáskezelési, szakpolitikai és politikai kockázatok kapcsolódnak.

Fennáll annak a kockázata, hogy a makroszintű pénzügyi támogatást csalárd módon használják fel. Mivel a makroszintű pénzügyi támogatás nem konkrét kiadásokra irányul (ellentétben például a projektfinanszírozással), ez a kockázat olyan tényezőkhöz kapcsolódik, mint a partner központi bankja és pénzügyminisztériuma irányítási rendszereinek általános minősége, az igazgatási eljárások, az ellenőrzési és felügyeleti funkciók, az informatikai rendszerek biztonsága, valamint a belső és külső pénzügyi ellenőrzési képességek megfelelősége.

A második kockázat annak lehetőségéből fakad, hogy a partner nem tud eleget tenni a javasolt makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított hitelek alapján az EU felé fennálló pénzügyi kötelezettségeinek (nemteljesítési kockázat vagy hitelkockázat), amit például a partner fizetésimérleg-helyzetének és költségvetési helyzetének további jelentős romlása okozhat.

Belső ellenőrzési rendszerek

A makroszintű pénzügyi támogatás a Bizottság – beleértve az Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF) – és az Európai Számvevőszék felelősségi körébe tartozó vizsgálati, ellenőrzési és pénzügyi ellenőrzési eljárások hatálya alá tartozik, mint arról a költségvetési rendelet 129. cikke is rendelkezik.

Előzetes: A kedvezményezett országok irányítási és ellenőrzési rendszereinek Bizottság általi értékelése. Az egyes kedvezményezett országok esetében a Bizottság szükség esetén elvégzi a pénzügyi folyamatok és az ellenőrzési környezet előzetes működési értékelését, melyhez a tanácsadók technikai támogatást is nyújtanak. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó észszerű megbízhatósági szint biztosítása érdekében sor kerül a számviteli eljárások, a feladatok szétválasztása, valamint a központi bank és a pénzügyminisztérium belső/külső ellenőrzésének elemzésére. Amennyiben hiányosságokat tárnak fel, azokat olyan feltételekké alakítják át, amelyeket a támogatás folyósítása előtt végre kell hajtani. Emellett szükség esetén a kifizetésekre vonatkozóan külön (például elkülönített számlákra vonatkozó) intézkedések bevezetésére kerül sor.

A végrehajtás során: A Bizottság ellenőrzi a partner időszakos nyilatkozatait. A kifizetés (1) a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság személyzetének ellenőrzése alá tartozik, amely ellenőrzés – az uniós küldöttségekkel és a külső érdekelt felekkel, például az IMF-fel szoros együttműködésben – az egyeztetett feltételek végrehajtására vonatkozik, valamint (2) a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságon alkalmazott pénzügyi folyamatok (2. modell) által előírt szokásos ellenőrzési eljárás alá tartozik, beleértve a támogatás folyósításához kapcsolódó feltételek teljesítésének pénzügyi egység általi ellenőrzését. A makroszintű pénzügyi támogatási műveletekhez kapcsolódó kifizetések esetében a főigazgatóság utólagos ellenőrzést végző csoportjának tisztviselői további független utólagos (dokumentum- és/vagy helyszíni) ellenőrzéseket végezhetnek. Az ilyen ellenőrzéseket a közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult, felelős tisztviselő kérésére is el lehet végezni. Szükség esetén megszakításokra és a kifizetések felfüggesztésére, a (Bizottság által végrehajtott) pénzügyi korrekciókra és beszedésekre kerülhet sor (eddig nem volt ezekre példa). Ezek az intézkedések a partnerekkel kötött finanszírozási megállapodásokban kifejezetten szerepelnek.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

Az érvényes ellenőrzési rendszerek – mint például az előzetes működési értékelések vagy az utólagos értékelések – 0 %-os tényleges hibaarányt biztosítottak a makroszintű pénzügyi támogatás kifizetéseihez. Nincsenek a csalásnak, korrupciónak vagy illegális tevékenységeknek ismert esetei. A makroszintű pénzügyi támogatási műveletek beavatkozási logikája egyértelmű, amely lehetővé teszi a Bizottság számára hatásuk értékelését. Az ellenőrzések lehetővé teszik a megbízhatóság megerősítését és a szakpolitikai célkitűzések és prioritások megvalósítását.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A csalárd felhasználás kockázatának csökkentését számos intézkedés szolgálta és szolgálja a jövőben:

A hitelmegállapodás először is tartalmazni fog az ellenőrzésre, a csalás megelőzésére, a pénzügyi ellenőrzésre és csalás vagy korrupció esetén a források visszafizettetésére vonatkozó rendelkezéseket. A tervek szerint a támogatás hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának növelése érdekében számos konkrét szakpolitikai feltétel kapcsolódik majd a támogatáshoz, ideértve az

államháztartási gazdálkodás területét is. A támogatást az Unió a partnerország központi bankjánál erre a célra létrehozott számlára folyósítja.

Ezen túlmenően a költségvetési rendelet előírásai szerint a Bizottság szolgálatai elvégezték Moldovára vonatkozóan a pénzügyi folyamatok és igazgatási eljárások működési értékelését, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a programhoz kapcsolódó segítségnyújtás – ezen belül a makroszintű pénzügyi támogatás – igazgatására szolgáló eljárások megfelelő garanciákat biztosítanak. Az értékelést 2020-ban végezték el, és olyan területekre terjed ki, mint a költségvetés kidolgozása és végrehajtása, az államháztartás belső ellenőrzése, a belső és külső ellenőrzés, a közbeszerzés, a készpénz és az államadósság kezelése, valamint a központi bank függetlensége. Az EU megfelelő küldöttsége szorosan figyelemmel fogja kísérni az e területen bekövetkező fejleményeket. A Bizottság emellett költségvetési támogatást is igénybe vesz annak érdekében, hogy segítse az egyes partnereket államháztartási gazdálkodási rendszereik javításában, és ezen erőfeszítéseket más donorok is határozottan támogatják.

Végezetül a támogatás a Bizottság – beleértve az Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF) – és az Európai Számvevőszék felelősségi körébe tartozó vizsgálati, ellenőrzési és pénzügyi ellenőrzési eljárások hatálya alá tartozik, a költségvetési rendelet 129. cikkében előírtaknak megfelelően.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.[13]	EFTA-országoktól[14]	tagjelölt országoktól[15]	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	14.02.01.70.06 [makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított hitelek – külső tevékenységi garancia]	Diff.	NEM	NEM	NEM	NEM
	14.20.03.01 [makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított vissza nem térítendő támogatások]	Diff.	NEM	NEM	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok – Tárgytalan

[13] Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

[14] EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

[15] Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

– **X A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:**

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	6	**6. fejezet – „Szomszédság és a világ”**

Főigazgatóság: Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság (ECFIN)			**2021.** év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**ÖSSZESEN**
• Operatív előirányzatok								
Költségvetési sor[16] 14.02.01.70.06 [makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított hitelek – külső tevékenységi garancia]	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)		10,8				**10,8**
	Kifizetési előirányzatok	(2a)		10,8				**10,8**
Költségvetési sor 14.20.03.01 [makroszintű pénzügyi támogatás keretében folyósított vissza nem térítendő támogatások]	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)		30				**30**
	Kifizetési előirányzatok	(2b)		20	10			**30**
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok[17]								
Költségvetési sor 14.20.03.01		(3)					0,15	**0,15**

16 A hivatalos költségvetési nómenklatúra szerint.

17 Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Az ECFIN Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(1a)+(1b)+(3)		40,8			0,15	**40,95**
	Kifizetési előirányzatok	=(2a)+(2b)+(3)		30,8	10		0,15	**40,95**
• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)		40,8				**40,8**
	Kifizetési előirányzatok	(5)		30,8	10			**40,8**
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN		(6)					0,15	**0,15**
A többéves pénzügyi keret 6. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(4)+(6)		40,8			0,15	**40,95**
	Kifizetési előirányzatok	=(5)+(6)		30,8	10		0,15	**40,95**

Ha a javaslat/kezdeményezés egynél több operatív fejezetet is érint, ismételje meg a fenti szakaszt: (millió EUR (három tizedesjegyig))

A többéves pénzügyi keret fejezete	7	**7. fejezet – „Európai Közigazgatás”**

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

Főigazgatóság: Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság (ECFIN)			**2021.** év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**ÖSSZESEN**
Humánerőforrás			0,034	0,044	0,022	0,011	0,011	**0,122**
Egyéb igazgatási kiadások				0,020	0,010			**0,030**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Előirányzatok		0,034	0,064	0,032	0,011	0,011	**0,152**
	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)		0,034	0,064	0,032	0,011	0,011	**0,152**

			2021. év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó	Kötelezettségvállalási előirányzato	=(4)+(6)	0,034	30,864	10,032	0,011	0,161	**41,102**

előirányzatok ÖSSZESEN (Referenciaösszeg)	k							
	Kifizetési előirányzatok	=(5)+(6)	0,034	30,864	10,032	0,011	0,161	**41,102**

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ⇩		**2021.** év		**2022.** év		**2023.** év		**2024.** év		**2025.** év		**ÖSSZESEN**	
	Típus[18]	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS[19]													
- 1. kimenet	Vissza nem térítendő támogatás folyósítása			1	20	2	10					3	30
- 2. kimenet	A külső tevékenységi garancia tartalékfeltöltése			3	10,8							3	10,8
- 3. kimenet	Utólagos értékelés									1	0,15	1	0,15
1. konkrét célkitűzés részösszege		-	-	1	20	5	10	-	-	1	0,15	7	30,15
ÖSSZKÖLTSÉG		-	-	1	30,8	5	10	-	-	1	0,15	7	40,95

[18] A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

[19] Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések…”) feltüntetett célkitűzés.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– **X A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:**

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2021. év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év	**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE						
Humánerőforrás	0,033	0,069	0,041	0,003	0,025	**0,171**
Egyéb igazgatási kiadások		0,020	0,010			**0,030**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege	0,033	0,089	0,051	0,003	0,025	**0,201**

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE[20] bele nem tartozó előirányzatok						
Humánerőforrás						
Egyéb igazgatási jellegű kiadások						
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege						

ÖSSZESEN	0,033	0,089	0,051	0,003	0,025	**0,201**

A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni.

[20] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– **X A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:**

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

		2021. év	**2022.** év	**2023.** év	**2024.** év	**2025.** év
	• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)					
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)		0,100	0,250	0,150	0,010	0,100
20 01 02 03 (a küldöttségeknél)						
01 01 01 01 (közvetett kutatás)						
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)						
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)						
	• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve[21]					
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)		0,200	0,350	0,200	0,010	0,100
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)						
XX 01 xx **yy zz** [22]	- a központban					
	- a küldöttségeknél					
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)						
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)						
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)						
ÖSSZESEN		**0,300**	**0,600**	**0,350**	**0,020**	**0,200**

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	A D. Igazgatóság igazgatója: A művelet felügyelete és irányítása; kapcsolattartás a Tanáccsal és a Parlamenttel a határozat elfogadása és az egyetértési megállapodás jóváhagyása kapcsán; tárgyalások folytatása a moldovai hatóságokkal az egyetértési megállapodásról, jelentések áttekintése; kiküldetések vezetése és a feltételeknek való megfelelés terén elért eredmények értékelése. A D. Igazgatóság illetékes egységvezetője/egységvezető-helyettese: Az igazgató segítése az alábbiak tekintetében: a művelet irányítása, kapcsolattartás a Tanáccsal és a Parlamenttel a határozat elfogadása és az egyetértési megállapodás jóváhagyása kapcsán, tárgyalások a moldovai hatóságokkal az egyetértési megállapodásról és a hitelmegállapodásról (a Költségvetési Főigazgatósággal együttműködésben), jelentések áttekintése és a feltételeknek való megfelelés terén elért eredmények értékelése. Költségvetési Főigazgatóság (E1., E3. csoportok az igazgató felügyelete alatt): A hitelmegállapodás kidolgozása és annak megtárgyalása a moldovai hatóságokkal, valamint az illetékes bizottsági szolgálatok jóváhagyásának megszerzése és a felek általi aláírásának biztosítása. A hitelmegállapodás hatálybalépésének nyomon

[21] AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

[22] Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

	követése. A hitelfelvételi műveletekkel kapcsolatos bizottsági határozatok kidolgozása, forráslehívások benyújtásának nyomon követése, bankok kiválasztása, a finanszírozási műveletek előkészítése és végrehajtása, valamint a forrásoknak Moldova részére történő folyósítása. A hiteltörlesztés nyomon követésével kapcsolatos back office tevékenységek ellátása. Az említett tevékenységekkel kapcsolatos jelentések elkészítése.
Külső munkatársak	Referens közgazdászok, Makroszintű Pénzügyi Támogatás szektor (D. Igazgatóság): A határozat és az egyetértési megállapodás kidolgozása, kapcsolattartás a hatóságokkal és nemzetközi pénzügyi szervezetekkel, ellenőrző kiküldetések vezetése, bizottsági szolgálati jelentések készítése és a támogatás irányításával kapcsolatos bizottsági munkafolyamatok elvégzése, kapcsolattartás külső szakértőkkel a működési értékeléssel és az utólagos értékeléssel összefüggésben.

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés

– **X teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.**

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

– **X nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.**

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

– **X A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.**